

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis Farrago

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Viro optimo ex equestri ordine, D. Ioanni Iordano Hertzheimero, in aula principis Moguntini degenti, patrono suo, Philippus Melanchthon S. D.

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-312770)

aus pastor Ecclesie Dei in oppido Oschitz, in Ecclesia tua diaconum desiderari: ac petiisset indicari talem uirum, cuius eruditionem et mores probarem: nisi ad uos hunc Philippū Salzungensem, auditorem nostrum, quem sepe audiui in scholis. Doctrinam Ecclesie rectè didicit, & mores eius sunt modesti. Sed tamen uestro iudicio & arbitrio de eo statuetis. Nam ego nō plus mihi sumo quàm decet. Tantum indicare aliquos rogatus soleo, & addere testimonia. Ac Deum oro, ut ubiq; Ecclesias protegat, seruet ac regat. Bene uale, Anno 1547.

Viro optimo ex equestri ordine, D. Ioanni Iordano Hertzheimero, in aula principis Moguntini degenti, patrono suo,
Philippus Melanchthon
S. D.

Non existimo parum uideri gratum aut memoriam, qui serò gratias agit: cum in animis perpetua gratitudo esse debeat: tamen si mox decreueram rescribere, postquam accepi unà cum tuis literis munus illustrissimi Principis. Sed fortè accidit, ut hic meus nuncius tunc, ignorante me, nescio quò profectus sit. Itaque primùm hoc te oro propter tuam humanitatem, ut hanc meam moram boni consulas: deinde, ut eam apud illustrissimum Principem excuses. Valde enim præstare cupio, ne me hominem ingratum

ingratum esse iudicet. Quamquam enim libellum
 non nisi hoc consilio, ut flagitarem adridwgor: *cf. 17r. 2. L. 764.*
 men hoc nomine præcipue mihi gratum est Prin-
 cipis munus, quod inde cōiecturam facio, neq; eum
 hostili aduersus me animo esse: neq; ei ualde inscrip-
 tionem, aut illam meam in Præfatione commemo-
 rationem, in qua studium pacis in eo prædico, dis-
 pliuisse. Meministi autem me tibi permittere iu-
 diciū, utrum putares libellum exhibendum esse.
 Nunc postquam beneficio tuo ad Principem perue-
 nit, peto abs te, ut inchoatum beneficiū perficias:
 ac Principi illustrissimo meis uerbis reuerenter a-
 gas gratias, primum quod meum officium nō sit a-
 spernatus: deinde etiam pro amplissimo munere mi-
 hi misso, quod quidem ego ita accipio, tanquam sin-
 gularis erga me beneuolentiæ ipsius testimonium.
 Utinam uerō et scriptū ipsam sapientissimo Prin-
 cipi placeat, aut certe uoluntas mea. nam res ipsæ
 non sunt perpolita, et pro dignitate satis ornata.
 Etsi hoc spero me consecuturum esse, ut causam ad
 pietatem maxime necessariam melius intellectu-
 sint lectores. Hoc enim profectō egi, ut ambigentes
 ac dubitantes animos sanarem, non ut accenderem
 ac magis inflammarem discordias. Vetus hæc Ec-
 clesiæ consuetudo est, subijcere scripta iudicio Epi-
 scoporum. Neque ego quicquam edidi unquam, de
 quo non uoluerim permittere iudiciū doctis ac bo-

nis. Nullius uerò iudicium malim subire, quàm tui Principis, cuius prudentia in omni genere perspecta est uniuersæ Germaniæ. Sed trisli ac seruo quodam temporum fato accidit, ut criticos habeamus non ipsos Episcopos, sed alios quosdam ex vulgo homines indoctos, stultos, crudeles, qui religiones omnes suauius irrident: eamq; ob causam magna ui obsistunt, ne perferantur atq; cognoscantur ea quæ diuinitus tradita sunt de religione. Utinam remotis illis pestibus, Principes ipsi iudicium de nobis facerent. Sed omitto in presentia hanc querelam. Tuum iudicium expecto de meo scripto. Spero te interim aliquando inspexisse. Mitto tibi Lutheri argumenta in Psalmos, quæ spero tibi summa uoluptati futura esse. Nullus enim extat ullius ætatis quamlibet magnus commentarius, qui plus lucis afferat Psalmis. Et pro talibus beneficijs, quæ reddatur auctori gratia ab his qui non desunt Principes ad seuitiam hortari, non ignoras. Sed ferendum est, & sperandū, ut ille sapientissimus rex apud Poetam inquit, οἰσέομαι ἢ ἐδαιγέομαι. De Pomerani scripto nimis acerbè iudicant, qui interpretantur eum abolere baptismum. Cùm autem constet ex alijs ipsius libris, et perpetua consuetudine, nihil eum de baptismo alienū docere à pietate, aut communi Ecclesiæ consuetudine: inciuile est, exagitare unum atq; alterum uerbum obscure scriptū.

Pollicetur

Pollicetur tamen se uelle huic offensioni mederi in altera editione, quam nunc adornat, & tollere uerba quæ aliquid uisa sunt habere incommodi. Ego ut eius sententiam penitus cognoscerem, quæstiones propemodum ut sit in foro ei præscripti: ad quas disertè respondit. Bene uale, & rescribe. Pridie E-piphaniæ, Anno 1533.

Leonhardo N. confiliario ducis Bauariæ, Philippus Melanchthon
S. D.

Eccio.

I, 116.

Es si non dubitabam, uir clarissime, quin cum ad excellentem sapientiam & doctrinam adiunxisses summam humanitatem, meæ literas non grauatin accepturus eses: tamen in tantis occupationibus non existimabam te ipsum rescripturum esse: præsertim cum meæ literæ uerecundiores esent, quam ut id officium flagitare auderent. Cum igitur opinionem meam uiceris, facile perspicio non solum humanitatem tuam, sed etiam singularem quandam erga me beneuolentiam. Itaque literæ tuæ mihi gratissimæ fuerunt, in quibus cum iudicium de studijs Philosophiæ, tum optimam uoluntatem de mitigandis disidijs Ecclesiasticis coniunxisti: quibus de rebus ad me non solum pro tua excellenti prudentia grauisimè, sed etiam ornatè scripsisti. Dicam enim uerè quod sentio. Fuit hoc nomine iucun

116 5 dior